

ARCIBISKUPSTVÍ
OLOMOUCKÉ

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2023

VÝROČNÍ ZPRÁVA
ARCIBISKUPSTVÍ OLOMOUCKÉHO 2023

Úvodem	4
Základní údaje o organizaci	6
Profil arcidiecéze	8
Struktura arcibiskupství	10
Synoda: Nebýt lhostejný a aktivně se zapojit	12
Zemědělské hospodaření: Ekologie a udržitelnost v praxi	16
Arcidiecézní muzeum nově nabízí i multimediální expozici	20
Kronika roku 2023	24
Pastorace	58
Charita	84
Kultura a památky	88
Hospodaření	94
Poděkování	100

Sestavil: kolektiv autorů

Fotografie: Člověk a Víra

Milí bratři a sestry,

s vděčností a také pokorou vám se svými spolupracovníky předkládám výroční zprávu olomoucké arcidiecéze za rok 2023. Ohlížíme se v ní za významnými událostmi a dosaženými úspěchy, které společně svědčí o jednom: trvalé snaze pečovat o duchovní růst věřících, zajišťovat a rozvíjet starost o potřebné a přispívat ke kulturnímu bohatství celé společnosti. Tato zpráva ovšem není jen přehledem faktů, čísel a událostí, ale hlavně svědectvím o Boží milosti působící v každém, kdo s ní chce spolupracovat.

Chci ze srdce poděkovat všem, kteří se na této snaze podíleli. Naši kněží a jáhni, řeholníci a řeholnice, pastorační asistenti, nemocniční kaplani a další laičtí zaměstnanci i dobrovolníci a vůbec všichni věřící, kteří svou prací, obětavostí a modlitbou přispěli k rozvoji našich farností, charitativních organizací nebo vzdělávacích institucí, si zaslouží hlubokou vděčnost. Bez vaší víry, lásky a odhodlání by se nepodařilo nic.

Následující rok 2024, v jehož počátku jsem byl jmenován novým olomouckým arcibiskupem, je začátkem nového období, do kterého chceme vstoupit s nadějí a odhodláním. Prosme proto všichni Pána, aby nás vedl a posiloval ve všem snažení. Jen tak a jedině spolu můžeme dál hlásat radostnou zvěst a ve světle jejího poselství pomáhat všem, kdo to potřebují, a tak budovat pevné základy pro budoucí generace.

*+ Josef Nuzík,
arcibiskup olomoucký
a metropolita moravský*

KONTAKT

Arcibiskupství olomoucké, Wurmova 562/9, pošt. schr. 193

779 00 Olomouc

tel.: 587 405 111

ID datové schránky: hrthnsr

e-mail: ado@ado.cz

web: www.ado.cz

IČO: 00445151

č. účtu: 377688503 / 0300 (ČSOB Olomouc)

STATUTÁRNÍ ORGÁNY

Mons. Josef Nuzík, *arcibiskup*

Mons. Ladislav Švirák, *generální vikář*

DALŠÍ PŘEDSTAVITELÉ

Mons. Antonín Basler, *pomocný biskup a kancléř*

P. Zdeněk Stodůlka, *biskupský vikář pro evangelizaci*

P. Aleš Vrzala, *biskupský delegát pro církevní školství*

P. Jiří Šůstek, *biskupský delegát pro pastorační mládeže*

P. Jiří Kupka, *biskupský delegát pro péči o kněžská povolání a o ministranty*

P. Pavel Stuška, *biskupský delegát pro trvalé jáhny*

Mons. Vojtěch Šíma, *biskupský delegát pro stálou formaci kněží*

Mons. Josef Šich, *biskupský delegát pro stálou formaci zasvěcených panen*

Mons. Bohumír Vitásek, *biskupský delegát pro pastorační nemocných*

P. Jiří Zámečník, *biskupský delegát pro svatořečení*

Arcidiecéze olomoucká se rozkládá na území celého Zlínského kraje a částí krajů Olomouckého (okresy Olomouc, Prostějov, Přerov a Šumperk), Jihomoravského (severovýchod okresů Blansko, Vyškov a Hodonín) a Pardubického (východní části okresů Ústí nad Orlicí a Svitavy).

Celková rozloha arcidiecéze činí 10 018 km² a žije v ní téměř 1,36 mil. obyvatel, z nichž se asi 568 tis. (cca 41 %) hlásí ke katolické církvi.

V roce 2023 tvořilo olomouckou arcidiecézi 418 farností členěných do 21 děkanátů a také 2 duchovní správy (Svatý Hostýn a velehradský Stojanov). Ve 191 farnostech duchovní přímo sídlil, zbývajících 227 farností bylo spravováno excurrento, tedy duchovním dojíždějícím odjinud. Sídla děkanátů: Holešov, Hranice, Konice, Kroměříž, Kyjov, Olomouc, Prostějov, Přerov, Svitavy, Šternberk, Šumperk, Uherské Hradiště, Uherský Brod, Valašské Klobouky, Valašské Meziříčí, Veselí nad Moravou, Vizovice, Vsetín, Vyškov, Zábřeh a Zlín.

K arcidiecézi přináleželo 222 kněží, z nichž 209 působil v aktivní službě. Celkem 205 kněží sídlilo na území arcidiecéze, 5 působil v jiných diecézích na území ČR a 7 v zahraničí. Na území arcidiecéze vedle toho působil 20 kněží jiných diecézí. S duchovní správou dále vypomáhalo 81 řeholních kněží, 2 jáhni – kandidáti kněžství a 42 trvalých jáhnů.

V Teologickém konviktu, který je přípravným ročníkem před zahájením kněžské formace, studovalo za olomouckou arcidiecézi 5 kandidátů, v Arcibiskupském kněžském semináři se na kněžské působení připravovalo 12 seminaristů.

V arcidiecézi působil celkem 29 řeholních řádů a institutů: 14 mužských a 15 ženských.

ARCIBISKUP OLOMOUCKÝ ARCIBISKUPSKÁ KURIE

- Generální vikář
- Pomocný biskup a kancléř
- Biskupský vikář pro evangelizaci
- Biskupští delegáti: pro pastorační (církvní školy, katecheze, mládež a rodiny); pro pastorační mládeže; pro péči o kněžská povolání; pro péči o ministranty; pro trvalé jáhny; pro stálou formaci kněží; pro stálou formaci zasvěcených panen; pro pastorační nemocných; pro svatořečení
- **Interdiecézní soud**

ODBORY ARCIBISKUPSKÉ KURIE

Úsek kancléře: kancléřství; právní odbor; osobní oddělení; evidence; archiv; knihovna

Ekonomický úsek: ekonomický odbor; stavební oddělení (projektový manažer, architekt); odbor správy majetku (majetková správa, oddělení technické správy, centrum pro kulturu, oddělení památkové péče, organolog, kampanolog); odbor informačních technologií

Pastorační úsek: centra pro rodinu, pro mládež, pro školy, pro katechety, pro pastorační nemocných, pro liturgickou hudbu; terapeutická poradna

RADY A KOMISE ARCIBISKUPA

- Kněžská rada
- Sbor poradců
- Ekonomická rada
- Investiční výbor
- Liturgická komise (subkomise pro sakrální umění a pro liturgickou hudbu)
- Etická komise

Synoda o synodalitě, kterou před téměř třemi lety zahájil papež František, pokračovala v roce 2023 jednak kontinentální fází – pro Evropu se jejím dějištěm stala počátkem února Praha. Administrátor olomoucké arcidiecéze biskup Josef Nuzík však vedle toho využil synodálního úsilí také k setkávání s věřícími.

„Již v prosinci roku 2022 proběhlo na žádost administrátora pracovní setkání diecézního týmu a děkanů, v jehož průběhu byly vytvořeny skupinky děkanů, které reflektovaly a dávaly další podněty pro synodální obnovu v arcidiecézi, zejména co se týká komunikace mezi knězem a farníky v jednotlivých farnostech, života diecézního kněze nebo komunikace mezi kněžími v děkanátech a s pracovníky a centry arcidiecéze,“ říká koordinátor synodálního procesu v olomoucké arcidiecézi P. Josef Mikulášek.

Na základě sesbíraných poznatků pak diecézní synodální tým připravil program pro kněžský den, který se konal 21. 3. 2023. „Skupinky kněží zde měly za úkol přispět svými zkušenostmi i návrhy k tématům týkajícím se života diecézního kněze v pastoraci, tj. k tématům jako výhledy nebo vize farností do budoucna, vztah kněze a farníků, efektivita práce pastoračních rad a další,“ doplňuje koordinátor.

Na základě návrhu diecézního synodálního týmu také došlo k úpravě v průběhu děkanátních pouťí za rodiny a nová kněžská a řeholní povolání: od jarních měsíců roku 2023 se součástí těchto setkání stal také prostor pro otevřený dialog mezi farníky a administrátorem diecéze. Ale nejen osobně a při pouti: pro tento účel vznikla také e-mailová adresa ptejsebiskupa@ado.cz, skrze kterou se lidé na administrátora mohli obracet.

První skupinu tvořily dotazy ryze praktické: Jak to bude, až církvi nebude přispívat stát? „Arcibiskupství se bude snažit, aby neslo podstatnou část nákladů na mzdy duchovních, určitý díl ale zůstane i na farnostech, a k tomu má sloužit například velikonoční sbírka na služné kněží,“ odpovídá biskup Josef Nuzík.

Další okruh otázek podle něj směřoval k tomu, s čím se lidé setkávali v životě církve nebo společnosti. „Byla to celá škála: od praktických otázek, třeba jestli budou povoleny sňatky mimo liturgický prostor, zda mohou sňatek uzavírat osoby stejného pohlaví nebo třeba ohledně svěcení žen,“ shrnuje biskup Nuzík a dodává: „Odpověď byla mnohdy táž: církev se těmito tématy zabývá a postupně se bude rodit cesta, jak využít to, co už církev má, ale ještě dostatečně nevyužívá.“

Mnohé dotazy se pak podle něj týkaly místních specifik a okolností, často se opakoval dotaz na vztah kněze k farnosti a její pastorační radě. „To je to první, s čím bychom měli začít a co rozvíjet: jmenovat do pastorační rady takové lidi, kteří v tom budou vidět smysl a budou mít chuť do společné práce. Tak bude mít kněz vždy pomocníky a laici naopak nebudou jen vykonavateli toho, co chce sám kněz, ale mohou do rozhodování vstupovat rozumnými nápady,“ vysvětluje biskup Nuzík a doplňuje, že právě aktivní přístup představuje základ celého synodálního procesu. „Celá synoda má vést k aktivaci všech farníků, kterým život církve není lhostejný,“ uzavírá.

Jedním z pilířů hospodaření olomouckého arcibiskupství, které se po majetkovém vyrovnání postupně staví na vlastní nohy, je také zemědělské hospodaření. Tři arcibiskupstvím vlastněné farmy přitom usilují o víc než jen o výnosy: při péči o tři tisíce hektarů půdy stavějí také na principech ekologie a udržitelnosti.

Těžištěm zemědělského hospodaření olomouckého arcibiskupství jsou pole, louky a pastviny v Nížkém Jeseníku, kde fungují hned dvě jeho farmy. Ta v Moravském Berouně obhospodařuje celkem 1 200 ha zemědělské půdy, 477 z toho tvoří půda orná. „Pěstujeme především píce pro skot, z obilovin pak žito, pšenici, pohanku a oves i semenářské osivo. Především se ale zaměřujeme na živočišnou výrobu, chov masného skotu plemene charolais,“ shrnuje jednatel arcibiskupských farem Kristián Roik a dodává: „Základní stádo tvoří na 300 kusů krav bez tržní produkce mléka, ročně se také odchová přibližně stejný počet telat na prodej.“

Podobně velkou rozlohu obhospodařuje jen o pár kilometrů dál také Ekofarma Bílčice. „Celková výměra obhospodařovaných pozemků zde činí 1 350 ha zemědělské půdy, orná čítá 550 ha. Pěstujeme převážně obiloviny, jako je pšenice, žito, tritikále, oves nebo pohanku a také pícniny,“ vyjmenovává Roik. Živočišná produkce pak obnáší jak masný, tak mléčný skot. „Mléka ročně vyprodukuje 1,3 mil. litrů, většinu dodáváme do mlékárny Olma Olomouc. V roce 2023 jsme začali s prodejem vakuovaného hovězího masa, které v současnosti zavážíme zákazníkům z arcibiskupských dceřiných společností. A aktivně se zde také podílíme na výkonu práva myslivosti ve vlastní honitbě: z úrody na našich pozemcích můžeme poskytovat krmivo pro lesní zvěř, a máme tak pod větší kontrolou zejména redukci černé zvěře: můžeme efektivněji hlídat plodiny zejména v jejich kritických růstových fázích.“

Základem pro fungování obou farem je režim ekologického zemědělství, bez používání chemických postřiků a umělých hnojiv. „Nehledíme dopředu na dva nebo tři roky, ale na dvě nebo tři desetiletí, takže dlouhodobá udržitelnost a ochrana životního prostředí jsou pro nás zásadní,“ říká Roik, i když zároveň připouští: „Poptávka po bio produktech v poslední době klesá především kvůli jejich vyšší ceně.“

Třetí farmu olomouckého arcibiskupství pak nalezneme o něco jižněji, v rovinách úrodné Hané. „Hospodaříme zde na asi 500 hektarech zemědělské půdy, produkuje se zde zejména pšenice, sladovnický ječmen, řepka olejka, cukrová řepa, kukuřice a v menší míře také hořčice a pohanka, v plánech do budoucna je i pěstování sóji,“ zmiňuje Roik. Mezi další plány zde patří i další rozvoj hospodaření ve formě investic do nákupu zemědělských strojů a opravy zdevastované budovy statku, který arcibiskupství převzalo v restitucích.

A na budoucnost myslí v arcibiskupských farmách také jinak, když ve svých provozech poskytují praxi žákům církevní Střední odborné školy sv. Jana Boska. Ta v Kroměříži nabízí obory související se zemědělským a lesním hospodařením, a možnost podívat se do skutečného provozu už během studia je proto vítaná. „Díky spolupráci s církevními společnostmi můžeme studenty po celou dobu studia co nejvíce přibližovat k reálným podmínkám, což má mnohem větší význam, než když vše budeme popisovat teoreticky,“ říká ředitel školy Róbert Babuka.

Farmy olomouckého arcibiskupství tak představují propojení tradičních hodnot s moderními ekologickými přístupy a díky důrazu na udržitelnost, kvalitu a sociální odpovědnost mohou sloužit jako příklad pro jiné zemědělské podniky nejen v regionu.

ARCIDIECÉZNÍ MUZEUM NOVĚ NABÍZÍ I MULTIMEDIÁLNÍ EXPOZICI

Po dvouleté rekonstrukci se 24. 4. 2023 otevřelo Arcidiecézní muzeum Olomouc, které v prostorách metropolitní kapituly a se sbírkami olomouckého arcibiskupství nebo farností provozuje Muzeum umění Olomouc. Návštěvníkům nabídlo řadu novinek.

Poprvé v novodobé historii byla zpřístupněna všechna čtyři ramena gotické křížové chodby se středověkými nástěnnými malbami. „Obdobně je pak o patro výš díky nové lávce nad klenbami ambitu možné projít nejen pozůstatky někdejšího paláce biskupa Zdíka s bohatě zdobenými románskými okny, ale celý ochoz. Po stavebních úpravách v části podkroví někdejšího kapitulního děkanství navíc vznikl prostor pro novou stálou expozici, která přibližuje kulturně-historický vývoj svatováclavského návrší,“ upřesnil ředitel Muzea umění Olomouc Ondřej Zatloukal.

Všechny stavební změny jsou součástí projektu vlastníka objektu, Metropolitní kapituly u sv. Václava v Olomouci, a financovány byly z prostředků Integrovaného operačního programu 2014–2020. Uživatelský komfort pak pomohlo zvýšit více než 35 mil. Kč, které Muzeum umění získalo z projektu IROP na využívání sbírkových fondů, jejich restaurování a zpřístupnění v nové expozici i v dalších částech Arcidiecézního muzea.

ZDE SE NACHÁZÍTE

Nová stálá expozice „Zde se nacházíte. Svatováclavské návrší v proměnách staletí“ patří z velké části digitálním médiím. Návštěvníci tak mohou vyrazit na virtuální procházku zdejšími návršími v pravěku, středověku a novověku. Součástí prezentace je i komiks z dílny Martina Šinkovského a Petra Nováka, v němž se hlavní hrdina stane cestovatelem v čase. „Díky tomu pozná Svatováclavské návrší napříč historickými etapami až do pravěku. Těmito příběhy cílíme zejména na mladší návštěvníky, aby lépe pochopili důležitost a význam tohoto prostoru,“ říká autor nové expozice Miroslav Kindl.

Na návštěvníky čeká také řada zajímavých exponátů – archeologické nálezy, fragmenty kamenické výzdoby či umělecká faksimile vzácného Olomouckého horologia z první poloviny 12. století, které vzniklo na objednávku biskupa Jindřicha Zdíka (asi 1083–1150) pro olomouckou kapitolu sv. Václava. Illuminovaný rukopis se stal během třicetileté války kořistí švédské armády a je dodnes uložen v Královské knihovně ve Stockholmu.

KE SLÁVĚ A CHVÁLE

Jádrum prohlídky Arcidiecézního muzea nadále zůstává stálá expozice „Ke slávě a chvále. Tisíc let duchovní kultury na Moravě“, a to se všemi dosavadními lákadly – diamanty a smaragdy posázenou monstrancí Zlaté slunce Moravy, vzácnými gotickými sochami Šternberské madony či Křivákovy piety, obrazem Madona s rouškou od Sebastiana del Piomba a samozřejmě zlaceným kočářem kardinála Troyera.

Proměnou prošla Obrazárna olomouckých biskupů a arcibiskupů, Kabinet slonoviny i část barokní expozice. Ze zcela nových exponátů, které se do muzea podařilo zapůjčit, stojí za zmínku dosud téměř neznámá socha Nanebevzetí Panny Marie z Otaslavic od významného moravského barokního sochaře Jiřího Antonína Heinze. V barokních sálech prvního patra někdejšího kapitulního děkanství si pak lidé určitě všimnou restaurovaných původních dřevěných podlah.

S celkem 5 861 pokladničkami Tříkrálové sbírky se v prvních lednových dnech vydalo do měst a vesnic na území arcidiecéze více než 20 tisíc dobrovolníků všeho věku. Výnos dosáhl i tentokrát rekordní částky, celkem se vybralo 38,5 mil. Kč – o 20 % více než v předchozím roce. „Takový nárůst je až šokující,“ zhodnotil ředitel Arcidiecézní charity Olomouc Václav Keprť a dodal: „Patří se upřímně poděkovat všem lidem okolo sbírky, zejména koledníkům. Musím ale hlavně děkovat za tu obrovskou důvěru dárců. V této, pro mnohé nelehké době, nám lidé ty peníze s důvěrou svěřili, s důvěrou, že s nimi naložíme dobře. To je pro nás všechny v Charitě veliký závazek a tuto důvěru nezklameme.“

U příležitosti Světového dne nemocných zavítali 7. 2. do Fakultní nemocnice Olomouc biskup Antonín Basler a biskupský delegát pro pastorační péči nemocných Mons. Bohumír Vitásek. Navštívili Psychiatrickou kliniku a I. chirurgickou kliniku, setkali se s pacienty i personálem a oběma pracovišti požehnali. Biskup Josef Nuzík navštívil již 1. 2. Krajskou nemocnici T. Bati ve Zlíně, kde navštívil pacienty hospitalizované v Centru klinické gerontologie a setkal se s členy podpůrného a paliativního týmu. Dne 10. 2. pak biskup Basler navštívil pacienty v olomoucké Vojenské nemocnici a také se setkal se zdravotnickým personálem.

Kněžské svěcení z rukou litoměřického biskupa Jana Baxanta přijal 19. 2. v kostele Panny Marie Sněžné v Praze olomoucký rodák, františkánský bratr Bernard Ondřej Mléčka OFM. Primiční mši svatou celeb-roval 26. 2. v katedrále sv. Václava v Olomouci.

Jako významný počín v cestovním ruchu ocenila Centrála cestovního ruchu Východní Moravy objev a zpřístupnění středověké černé kuchyně v prostorách bývalého kláštera na Velehradě – projekt, za který již dříve olomouckému arcibiskupství udělil cenu také Národní památkový ústav. Předání ceny proběhlo 2. 3. v Interhotelu Zlín u příležitosti konference „Cestovní ruch ve Zlínském kraji“, které se zúčastnilo více než 120 profesionálů, zástupců organizací a médií.

Dne 27. 3. zemřel ve věku 75 let Ivo Buráň, dlouholetý správce webu Svatého Hostýna i dalších webových stránek církevních projektů a institucí, člen výboru Matice svatohostýnské a redakční rady Listů svatohostýnských. V roce 2014 byl za své zásluhy o rozvoj poutního místa oceněn Svatohostýnskou medailí. Pohřben byl 31. 3. v Ostravě-Svinově.

Výstavu fotografií pod záštitou místopředsedkyně Senátu Jitky Seitlové zahájila 11. 4. slavnostní vernisáž v prostorách Senátu. Velkoformátové fotografie Jindřicha Štreita zachycující každodenní práci charitních pracovníků, život jejich klientů i prostředí, ve kterém Charita působí, byly poprvé představeny veřejnosti předchozího roku u příležitosti oslav sto let Charity Přešov.

Během mše svaté, kterou za zemřelé členy řádů piaristů, benediktinů a oblátů Panny Marie v poutním kostele ve Staré Vodě u Libavé 8. 5. slavil biskup Antonín Basler, byly do prosklené rakve v chrámové kryptě uloženy ostatky tří kněží-piaristů, před třiceti lety převezené do Ústavu Anthropos v Brně.

Česká národní banka představila 10. 5. na půdě Arcibiskupského paláce stříbrnou minci nominální hodnoty 200 Kč k výročí 75 let od jmenování Josefa Karla Matochy arcibiskupem olomouckým. Slavnostní akce se vedle biskupa Josefa Nuzíka zúčastnil také kardinál Dominik Duka, guvernér ČNB Aleš Michl a další hosté. Autorkou mince je akademická sochařka Marie Šeborová: na lící stranu umístila kříž v trnové koruně a malý štít z osobního znaku arcibiskupa Matochy, jako ústřední motiv rubové strany pak zvolila Matochův portrét. Centrální banka vydala 30 tisíc kusů těchto pamětních mincí.

U příležitosti stého výročí úmrtí arcibiskupa Antonína Cyrila Stojana vydali historička Jitka Jonová a biskupský delegát pro svatořečení P. Jiří Zámečník v Matici cyrilometodějské nověnu k tomuto kandidátovi blahořečení. Vybrali pro ni devět stále aktuálních momentů ze života arcibiskupa Stojana. Koncepce novény mimo jiné umožňuje využití při pravidelných modlitbách především za vážně nemocné.

Matice velehradská přispěla ke Stojanovu výročí vydáním knihy Petra Hudce o velehradském unionismu. Právě Stojan totiž otevřel cestu k průkopnické formě komunikace mezi katolickou a pravoslavnou církví. Unionistické kongresy konané na Velehradě v první polovině 20. století tak předznamenaly dnešní ekumenismus. Kniha zasazuje velehradský unionismus do kontextu evropských snah o náboženskou sjednocení slovanských národů na základě cyrilometodějského dědictví.

Jáhenské svěcení z rukou biskupa Josefa Nuzíka přijali v průběhu června tři kandidáti: 17. 6. byli v katedrále vysvěceni Josef Kvapilík (nar. 1998 v Kroměříži) a Marián Petr Šárovec OFMCap. (nar. 1994 v Kolíně), 24. 6. v kostele sv. Cyrila a Metoděje v Olomouci-Hejčíně pak svěcení přijal Dominik Norbert Smeja OCarm. (nar. 1994 v Čeladné).

Ve vedení Arcibiskupského kněžského semináře v Olomouci došlo k 1. 7. ke změně: na pozici rektora po šesti letech služby skončil P. Pavel Stuška, nově jmenovaný farářem v Kyjově, a novým rektorem se stal dosavadní vizovický farář P. Vít Hlavica.

Ústředním tématem Dní lidí dobré vůle 4. a 5. 7. se tentokrát stalo 100. výročí úmrtí arcibiskupa Antonína Cyrila Stojana, kterého připomněla speciální výstava, autorské čtení Igora Bareše, žehnání díla Stojanovo otcovské srdce a také druhý ročník setkání krojovaných a dechových hudeb. Květinovou poctu A. C. Stojanovi pak připravilo Výstaviště Flora Olomouc.

Večer 4. 7. začal na pódiu před bazilikou tradiční Večer lidí dobré vůle, na charitativní projekty se během něj vybrala částka 805 tis. Kč. Peníze obdrží sbírka Charity ČR „Daránek“, určená dětem v nouzi, Nadační fond Úsměv nejen pro Kryštofa, který pomáhá onkologicky nemocným pacientům, a také sbírka iniciovaná poutním domem Stojanov pro Církevní dětský domov Emanuel. Zazněla zde i premiéra písně Můj kříží, kterou na Stojanův text napsal velehradský varhaník František Macek, dalším překvapením byla hudební pocta Stojanovi v podobě orelského pochodu a koncert završila píseň Jiřího Pavlíci a Renaty Putzlacher napsaná speciálně pro velehradský koncert a k poctě A. C. Stojana – Být tady pro druhé.

Třicet tisíc lidí, desítky kněží a šestnáct biskupů v čele s apoštolským nunciem se pak 5. 7. sešlo při oslavě Národní cyrilometodějské pouti. Hlavním celebrantem byl apoštolský nuncius arcibiskup Jude Thaddeus Okolo, kazatelem biskup Nuzík. Ten ve své promluvě upozornil, že žádné výročí není jen připomínkou minulosti, ale má především ukázat, co zůstává a co dává sílu pro naši současnou situaci. „Všichni máme podobné obavy: co dál, jak vyřešit to podstatné a nezaplňt náš veřejný prostor tím, co se za podstatné vydává? Jaká bude naše budoucnost, co předáme z našeho kdysi krásného světa našim dětem? Apoštol Pavel říká: Nepodléháme malomyslnosti, protože nám Bůh

milosrdně pomáhá. Při dnešní národní pouti proto chceme vyslovit velkou prosbu: Bože, pomáhej nám jednotlivě, ale i církvi, společnosti, našemu národu – abychom nepodléhali malomyslnosti, vzájemnému dohadování a rozdělování, ale abychom našli společnou a správnou cestu do budoucnosti,“ zdůraznil.

V závěru bohoslužby pak arcibiskup Jan Graubner předal ocenění České biskupské konference několika osobnostem. Děkovné uznání ČBK převzala profesorka Jana Nechutová za celoživotní dílo v oblasti latinské filologie a také herečka, zpěvačka a scenáristka Lucie Nebeská-Trmíková za přínos divadelnímu umění. Pamětní medaili ČBK obdrželo na Velehradě pět osob: americký kněz P. Stephen Nesrsta za dlouholetou obětavou podporu moravských a českých jáhnů a novokněží, Jana Sieberová za celoživotní službu ve prospěch dobra prostřednictvím poskytování služeb Domácího hospice DUHA, historik Jan Stříbrný za zpracování publikace o perzekuci křesťanů totalitními režimy 20. století „Mučedníci a oběti pro Krista“, Marie Světníčková za celoživotní službu mládeži a sestra Filoména Truhlíková FDC za obětavou pastorační službu ve věznicích. Biskupové se rozhodli ocenit také sochaře Stanislava Kolíbalu, kterému mj. za návrhy interiéru kostela Krista Spasitele v Praze-Barrandově udělili Řád sv. Cyrila a Metoděje.

Život kardinála Štěpána Trochty rozdělený do zastavení křížové cesty a zpracovaný mladými umělci byl během srpna v rámci příprav na 50. výročí Trochtova úmrtí vystaven na Svatém Hostýně. Jednotlivá zastavení křížové cesty po životních etapách rodáka z Francovy Lhoty, salesiána a litoměřického biskupa zpracovali žáci základních uměleckých škol ve Zlínském kraji.

Na pozvání Arcidiecézní charity Olomouc (ACHO) a také europoslankyně Michaely Šojdrové se v polovině prázdnin uskutečnil třítydenní pobyt pro dětský domov Živá perla v ukrajinských Bortnykách. Dvacítko chlapců navštívila postupně Kroměříž, Beskydy a Olomouc. „Na Ukrajině jsou místa více bezpečná a vyloženě nebezpečná, ale bezpečno tam není nikde. Chlapci se s tím sice naučili žít, soustavný psychický tlak pro ně ale není v ničem přínosný. Mám radost, že jim pobytem zde můžeme ulevit,“ uvedl ředitel ACHO Václav Keprt.

Pomoc válkou trápené Ukrajině a konkrétně dětskému domovu v Bortnykách byla také cílem koncertu „Překovejte zbraně v nástroje míru“, který se 27. 8. uskutečnil v Uherském Brodě. Pozvala k němu místní farnost a také Střední škola – Centrum odborné přípravy technické. Právě zde totiž ze zbytků odpadu zbraní uherskobrodské zbrojovky vznikl kříž, jehož dražba pak vynesla téměř 70 tis. Kč na provoz dětského domova.

Dne 1. 9. požehnal arcibiskup Jan Graubner novou budovu církevní základní školy Salvátor ve Valašském Meziříčí. Při ambiciózním projektu se spojila celá farnost a během několika let postupně sehnala přes 70 mil. Kč na zakoupení budovy a její opravu i vybavení. „Sama farnost přispěla asi 15 mil. Kč, ostatní tvoří dotace, dary, půjčky a úvěry,“ vysvětlil člen ekonomické rady farnosti Ladislav Denk a dodal: „Do díla se zapojili všichni farníci a podporovatelé školy: někteří zkušenostmi, jiní radou nebo profesí, další modlitbou, fyzickou prací i jinak. Peníze jsme sháněli úplně všichni.“

Univerzita Palackého v Olomouci udělila 11. 9. čestný doktorát vídeňskému arcibiskupovi kardinálu Christophu Schönbornovi, rakouskému teologovi s českými kořeny. Ocenila tak jednoho z nejznámějších teologů sklonku 20. století a počátku 21. století, jeho snahu a pomoc při obnově teologického učení v postkomunistickém Československu i dlouholetou spolupráci s olomouckou teologickou fakultou.

V den památky Panny Marie Bolestné 15. 9. se na Velehradě uskutečnilo setkání s modlitbou za oběti sexuálního zneužívání. „Nechceme k tomuto zlu mlčet ani ho zastírat,“ zmínil biskup Josef Nuzík v úvodní modlitbě a při adoraci pak prosil nejen za oběti zneužívání, ale i za církevní představené, aby na každé oznámení patřičně reagovali, nebo za sílu pro ty, kdo o zneužívání vědí, aby ho nahlásili. Před asi desítkou účastníky soukromého sezení pak zmínil, že akce má všechny ujistit o tom, že církev a její představitelé berou tento problém vážně. Přítomní se v diskuzi ptali na to, jak má člověk, který zneužívání zažil, učinit první kontakt se zástupci církve. „Existuje kontaktní místo zřízené Českou biskupskou konferencí i další místa v některých diecézích. Některé příběhy se ale ke mně dostávají i osobním dopisem nebo přes jiného člověka, a každým oznámením se zabývám,“ zdůraznil.

Třidenním programem na Velehradě vyvrcholilo ve dnech 29. 9. až 1. 10. stojanovské jubileum, připomínka stého výročí úmrtí arcibiskupa Antonína Cyrila Stojana. V pátek 29. 9. – tedy přímo v den

výročí – se uskutečnila pouť biskupů a kněží ke Stojanovu hrobu. Všechny přítomné zde uvítal pražský arcibiskup Jan Graubner a připomněl jim, že kněžství není důvodem k pýše, ale jeho podstatou je služba. „Toho si byl vědom i Antonín Cyril Stojan, který se cele dával do služby. Víme, že jeho láska uměla nadchnout, získávala spolupracovníky, byla tvůrčí a budovala velká díla. Sám opravdu hořel, a proto také zapaloval druhé. I nás by dnes nejspíš vyzval k tomu, abychom se z dnešní pouti vrátili do všedních dnů a kněžské práce s jednoduchým předsevzetím: Žít tak, jak se to líbí Pánu Ježíši,“ řekl ve svém kázání arcibiskup Graubner a uzavřel ho slovy: „Svatí mění svět k lepšímu. Co kdybychom se k nim přidali? I dnešní svět pak bude mít naději.“

V neděli 1. 10. završila připomínku Stojanova jubilea na Velehradě mše svatá s biskupem Josefem Nuzíkem. Přítomni byli nejen místní farníci, ale také poutníci z nejrůznějších míst – mimo jiné zástupci ze Stojanova rodného Beňova nebo z Kroměříže, Štítů, Svěbohova a Příbora, kde se na Stojanovo působení dodnes vzpomíná. Jak ale biskup Nuzík ve svém kázání připomněl, nejde jen o vzpomínání. „Letošním výročím se nechceme jen vracet ke Stojanově době, ale chceme na jeho životním stylu objevit to, co je nadčasové, na čem se dá stavět a v čem se dá pokračovat i dnes,“ zdůraznil a pokračoval: „O arcibiskupu Stojanovi můžeme říci, že to byl přímý člověk, který šel správnou cestou s velkým srdcem. Pracoval s lehkostí, ne s bolestí, vždy byl k dispozici, v jednání byl srdečný, ne strojený. Není to styl vhodný a potřebný i pro nás dnes?“

Společně s radními Zlínského kraje a některými starosty se biskup Josef Nuzík vydal 24. 10. na pouť po Cyrilometodějské stezce z Bunče na Velehrad. Trasa o délce asi 13 km vedla chřibskými lesy, poutníci při ní navštívili kostel v Jankovicích, tzv. Králův stůl nebo Archeoskanzen v Modré, kde si prohlédli nově budovanou klenotnici.

Konference společenství 4. 11. ve Zlíně pomohla účastníkům hledat odpovědi na otázky související s vytvářením, budováním a rozvojem malých společenství nejen ve farnostech. „Chceme nabídnout prostor pro setkání a inspiraci všem, kteří již ve společenství fungují, ale i těm, kteří by si přáli, aby v jejich farnosti společenství vzniklo,“ shrnula Michaela Straková z pořádajícího nadačního fondu Credo. Součástí byly také dva kulaté stoly s tématem: „Spolupráce společenství a farnosti“ a „Společenství a evangelizace“.

Dne 24. 11. zemřel ve věku 86 let český diplomat, historik a překladatel František Xaver Halas, poslední československý a první český velvyslanec při Svatém stolci. Se svou manželkou Dagmar se zasloužil o český překlad Jeruzalémské bible. Vyučoval také na Cyrilometodějské teologické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci. Ve svých pracích se zaměřoval především na církevní dějiny, zejména české a novodobé, a dějiny diplomacie a mezinárodních vztahů. Je autorem knihy „Fenomén Vatikán“, která představuje nejucelenější českou monografii zabývající se podrobně Vatikánem a papežským úřadem.

Dne 19. 12. zemřel ve věku 83 let v Ivanke pri Dunaji český jezuita P. František Brázdil, pohřben byl 27. 12. na Velehradě. Brněnský rodák vstoupil roku 1980 tajně do Tovaryšstva Ježíšova, na kněze byl vysvěcen roku 1986 v Olomouci. Působil postupně na Velehradě, v Nivnici a Buchlovicích a později byl povolán do Kolína, kde se podílel na formaci jezuitských noviců. Od roku 1996 působil v Českém Těšíně a od roku 1999 na Svatém Hostýně. Po studiích v polské Wroclawi a Lublinu získal roku 2003 doktorát z církevního práva a posléze v letech 1999–2007 vyučoval na katedře církevního práva Cyrilometodějské teologické fakulty v Olomouci. Od roku 1993 byl soudcem a později viceoficiálem Interdiecézního církevního soudu v Olomouci.

Bohoslužbu v den státního smutku za oběti střelby na pražské filozofické fakultě celebroid 23. 12. v katedrále biskup Josef Nuzík. Mezi šesti stovkami přítomných byl mimo jiné hejtman Olomouckého kraje Josef Suchánek, olomoucký primátor Miroslav Žbánek, rektor Univerzity Palackého Martin Procházka a další zástupci akademické obce. Jejich přítomnost ocenil biskup Nuzík ve své promluvě. „V situaci, kterou nyní v celé zemi prožíváme, mnozí vnímají, že je třeba být spolu a ztížit se, že chceme všichni bolest předložit Bohu v modlitbě – a výrazem toho je také účast na dnešní bohoslužbě.“ Během bohoslužby přicházeli lidé před oltář, kde na znamení modlitby a naděje zapalovali svíčky, a v obětním průvodu pak děti na oltář přinesly 14 rudých růží jako připomínku 14 zemřelých.

Arcidiecézní setkání biskupa Josefa Nuzíka s tříkrálovými koledníky se uskutečnilo 29. 12. v kostele sv. Anny vedle katedrály. Hlavní událostí byla mše svatá, po které bylo pro koledníky připraveno občerstvení a prohlídka Arcibiskupského paláce, kde se také setkali s biskupem Nuzíkem. Setkáním tak v olomoucké arcidiecézi symbolicky začala tradiční Tříkrálová sbírka.

Život církve se odehrává především ve farnostech, kde se věřící shromažďují k bohoslužbám, kde se hlásá a žije evangelium, udílejí se svátosti a uskutečňuje se služba lásky.

Obvyklá účast na nedělní bohoslužbě dosahovala v roce 2023 přes 78 tis. věřících (k tomu lze připočít 20 % nemocných, starých a dětí, kteří jsou přítomni v duchu nebo skrze sdělovací prostředky), bylo uděleno 3 461 křtů, 1 020 osob přijalo svátost biřmování, 2 000 věřících poprvé přistoupilo ke svatému přijímání, před zástupcem církve bylo uzavřeno 847 sňatků, 22 097 osob přijalo svátost nemocných a konalo se 4 326 pohřbů.

Úkolem **děkanátních center pro rodinu** i arcidiecézního **Centra pro rodinný život** je pomáhat kněžím s pastorcí manželů a rodin a být nablízku všem, kteří v rodinách žijí. Děje se tak skrze řadu aktivit, programů a kurzů. Nezapomíná se ani na pastoreci seniorů nebo těch, kdo prožívají těžké údobí života, jako osamělost a rozvod. Centrum proto také nabízí tři druhy poradenství: manželské a rodinné, pastorálně terapeutické a poradenství v obtížných životních situacích.

Centrum vydalo na přelomu roku **knihu „Mat s Mattem“**. Jako průvodce modlitební cestou za lidi s problémy s alkoholem a za jejich blízké ji napsala Jitka Dominika Krausová OV. Ctihodný Matt Talbot je neoficiálním patronem závislých a příkladem obrácení od mládí těžkého alkoholika a pak dlouholeté abstinence a svatého života až do smrti. Jedná se o příručku 40denní modlitební cesty, která zahrnuje každodenní modlitbu a rozjímání. K dostání je v sídle centra za dobrovolný příspěvek.

Během letních prázdnin v rámci programu **Rodina na cestě** lidé poznávali místa, která jsou spojena s poustevníky a pouštními otci. Navštívit mohli kostely zasvěcené např. sv. Jiljí, Prokopovi a Marii Magdaléně nebo krásná místa u kapliček v lese či kříže na polích. Pro děti byla aktivita zpestřena pátráním: na každém místě hledaly heslo. Zadáním hesla do aplikace se pak účastníci dostali na stránku s překvapením pro děti i pro dospělé. Dospělí se dozvěděli o životě poustevníků a mohli se zamyslet nad slovy a moudry poustevníků či pouštních otců.

Jako pokračování v projektu Amoris laetitia připravilo děkanátní centrum pro rodinu ve Valašských Kloboukách **program „k Sobě“** pro manžele, rodiny, snoubence a vůbec všechny, kteří své vztahy chtějí prohloubit. Tři nedělní odpolední setkání – „k Sobě“ do svého nitra, „k Sobě“ navzájem s manželem a „k Sobě“ blíž s Bohem – zakončil formační a duchovní víkend v Kroměříži.

Olomoucké děkanátní centrum zahájilo v roce 2023 **Miniškolu partnerských dovedností**: program zaměřený na podporu fungování a soudržnosti rodin, nesezdaných rodičů, v rámci přípravy na křest

jejich dítěte. Má párům poskytnout dostatečné informace z oblasti partnerských vztahů mj. o tom, co bývá nejčastější příčinou konfliktů a jak předcházet partnerským krizím, ale také předat informace z oblasti vývoje dítěte, prevence úrazů a zdravého životního stylu.

V uherskobrodském centru pro rodinu se nový program zaměřil na **ženy**. Uspořádali zde dvě duchovní obnovy pro ženy s Františkou Böhmovou na téma „Duch Svatý a jeho dary“ a „O laskavosti, něze a slabosti aneb o kráse ženství“ k posílení vnitřních zdrojů a lepšímu poznání, pochopení a přijetí principů, se kterými Bůh ženu stvořil. Úlohu žen–matek pak podpořila nabídka přednášek Pavla Mečkovského „Rodič není sluha“ a „Děti a emoce“ i certifikovaný kurz „Úrazy a první pomoc dětem“, kterým provedla zkušená záchranářka. Na roli ženy–manželky se pak zaměřily pravidelné programy Manželské večery nebo (po)Valentýnské rande s projekcí přednášky „Konflikty aneb když to bouří v našich vztazích“.

Arcidiecézní centrum pro mládež zajišťuje a koordinuje pastorační činnost mládeže v naší arcidiecézi. Spolu s **Arcidiecézním centrem života mládeže Přístav** v Rajnochovicích a nespočtem dobrovolníků z řad děkanátních a farních animátorů a laických zástupců za děkanáty nabízí mladým lidem řadu duchovních i zážitkových akcí, formačních kurzů, jednodenních, víkendových i týdenních. Současně se podílí ve spolupráci se Sekcí pro mládež ČBK na organizaci celostátních či mezinárodních akcí.

Sarkander, spolek dětí a mládeže, v roce 2023 spolupracoval s 19 aktivními pobočkami a jedním pobočným spolkem – **táborovým střediskem Archa** v Rajnochovicích. Realizoval 51 letních pobytových **táborů** trvajících 7–15 dnů, z toho Archa realizovala 8 letních táborových turnusů. Těchto táborů se zúčastnilo 2086 táborníků.

O letních prázdninách čekalo mladé lidi velké dobrodružství, **Světové dny mládeže** v Lisabonu, kterému předcházely pro české poutníky Dny v diecézi Fatima. Česká výprava čítala více jak 700 mladých lidí z řad účastníků i dobrovolníků. Pro ty, kteří se setkání zúčastnit nemohli, byl připraven Lisabon-víkend na Přístavu v Rajnochovicích, kde mohli mladí lidé prožít tyto dny skrze společné sledování online přenosů z Lisabonu.

Konec prázdnin byl obohacen o oslavy 30 let od **založení Přístavu**, a proto se sem ubíraly kroky nejen mladých lidí, ale také těch, kdo tímto místem prošli v uplynulých dekáдах. Děkovnou mši svatou sloužil pražský arcibiskup Jan Graubner, který stál před lety u vzniku tohoto místa jako tehdy nedávno jmenovaný olomoucký arcibiskup.

Závěr roku pak patřil **děkanátním setkáním mládeže**. Dohromady se jich uskutečnilo 12, některé děkanáty se totiž spojily se svými sousedy. Všichni se ale nechali inspirovat mottem, které pro tento rok vyhlásil papež František „Radujte se v naději“.

Církevní školy si kladou za cíl celistvou formaci s kvalitním vzděláváním a výchovou v křesťanském duchu. Arcidiecézní **Centrum pro školy** jim poskytuje metodický servis a zajišťuje duchovní i profesní formaci, připravuje metodické materiály a pořádá vzdělávací semináře. V roce 2023 provozovalo arcibiskupství celkem 18 škol všech stupňů sdružených do 15 právnických osob: 6 škol mateřských, 6 základních, 3 gymnázia, 1 střední odbornou školu, 1 vyšší odbornou školu a 1 školské zařízení. V arcidiecézi působila také čtyři zařízení jiných zřizovatelů.

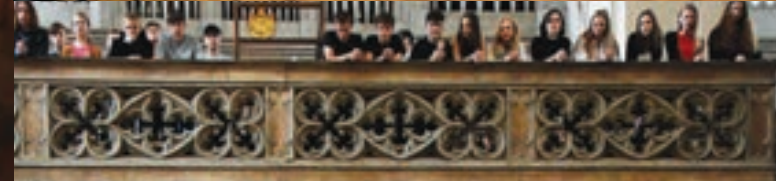
V Kroměříži na **Střední odborné škole sv. Jana Boska** udělali úspěšnou maturitou radost první absolventi dvouleté maturitní nástavby.

Z „kovidového období“ se osvědčilo pořádat programy pro lektory **Vstupů do škol s náboženskými tématy** formou webinářů. Touto formou byli letos proškoleni lektori v tématech „Velikonoce ve výtvarném umění“, „A. C. Stojan, život a odkaz“ a „Maria, Matka Ježíšova“.

Programy pro školy byly realizovány na třech místech: v Arcibiskupském paláci, v prostorách farnosti sv. Mořice v Olomouci a v dominikánském klášteře v Olomouci. Tuto nabídku vzdělávacích programů s tématy „Velikonoce“, „Klášter a kostel našeho města“, „Svatý Václav“, „Dušičky a Halloween“ a „Advent a Vánoce“ školy hojně využívají. Během roku 2023 je navštívilo 1230 žáků se svými pedagogy.

Pro širokou (zvláště pak pedagogickou) veřejnost realizovalo centrum dvě **vzdělávací akce**. Jednalo se o Den s A. C. Stojanem, při kterém přednášeli doc. Jaroslav Šebek a P. Jiří Zámečník, a pro učitele, katechety a lektory vstupů do škol ve farnosti Loukov vzdělávací den s tématem Svatá Ludmila.

Součástí hlásání evangelia je katecheze všech věkových skupin, především dětí a mládeže, ale i dospělých, jak ve školách, tak na farách. Katechetickou službu v arcidiecézi koordinuje **Centrum pro katechezi**, které zajišťuje základní péči o 260 katechetů – v naprosté většině dobrovolníků – jimž zprostředkovává celoživotní formaci prostřednictvím vícedenních akcí, dalších setkávání i publikováním materiálů a pomůcek.

Téměř 70 katechetů se 10.–12. 2. zúčastnilo Arcidiecézního **setkání katechetů** na Velehradě. Byli zde seznámeni s 1. kapitolou nového katechetického direktoria, účastnili se několika didaktických workshopů a také v malých skupinách vymýšleli a tvořili didaktické pomůcky pro katechezi dětí a mládeže.

Padesát lidí přijelo 19. 7. do Arcibiskupského kněžského semináře v Olomouci, aby zde strávili 4 dny na **Letní škole Božího slova**. Naslouchali přednáškám, tancovali nebo se zamýšleli nad emočně zdravou spiritualitou.

Asi 200 katechetů z celé ČR se 10.–12. 11. účastnilo **Katechetického kongresu v Kroměříži** s tématem „Umění komunikovat víru“. Hlavním přednášejícím byl prof. Luciano Meddi.

Arcidiecézní ministrantská rada je orgánem zapsaného spolku Ministranti ADO a zajišťuje všechny akce pro ministranty olomoucké arcidiecéze. Ministranti byli během roku zváni na několik akcí do olomoucké katedrály: na Missu chrismatis 6. 4., diecézní pouť ke sv. Janu Sarkandrovi 6. 5., jáhenské svěcení 17. 6. a svatováclavskou pouť 28. 9., po poslední jmenované pak následoval i ministrantský florbalový turnaj „Svatováclavský pohár“.

Ministranti vedle toho mohli vyrazit také na jeden ze dvou **pobytů na Arše v Rajnochovicích**: vojenský víkend Cross Force od 9. do 11. 6. nebo ministrantský tábor od 6. do 19. 8. Pokračovaly rovněž osvědčené **kurzy**: jednoletý MiniFor (Ministrantská formace) pro ministranty starší 14 let a dva víkendy pro kluky ve věku od 8 do 12 let nazvané MiniMiniFor.

V říjnu se uskutečnila první „malá pouť“ **ke cti bl. Karla Acutise**. Program 21. 10. v prostorách ministrantské fary v Náměšti a také v nedaleké Cholině nabídl spoustu her, přednášky i možnost prohlídky fary, včetně kaple bl. Karla Acutise. Završila ho mše svatá s biskupem Antonínem Baslerem v poutním kostele v Cholině.

O Vánocích pak ministrantská fara uzavřela rok **výstavou betlémů** a pozvánkou do **Ježíškovy vesničky** s tvořivou dílnou a vánočním občůdkem.

Kurzy pro lektory Božího slova se v olomoucké arcidiecézi uskutečňují již 20 let. V roce 2023 proběhly ve třech děkanátech. Dílčí kurzy věnované Božímu slovu a kultuře řeči se uskutečnily také na dalších 12 místech Moravy a Čech. Celý kurz o čtyřech částech absolvovali lektori Božího slova z farností Loštice (děkanát Zábřeh), Strání a Březová (děkanát Uherský Brod) a z děkanátu Hranice. Celkový počet absolventů těchto tří kurzů, kteří obdrželi osvědčení, činil 83.

Samostatné setkání nad Božím slovem a kulturou řeči, které vede Martina Pavlíková, uspořádaly 2 farnosti z pražské arcidiecéze (Praha-Hostivař a Dobříš), 4 farnosti diecéze brněnské (Klobouky u Brna, Boskovice, Břeclav, Moravská Nová Ves), 2 farnosti diecéze ostravsko-opavské (Kopřivnice a Lubina) a 5 farností arcidiecéze olomoucké (Suchá Loz, Zvole, Zlín, Slušovice, Rožnov pod Radhoštěm). Těchto setkání se v součtu zúčastnilo bezmála 200 lektorů Božího slova.

Arcibiskup Jan Graubner založil Centrum pro liturgickou hudbu jako součást arcibiskupství olomouckého v polovině roku 2022. První činností bylo zahájení 13. ročníku **Kurzu pro varhaníky**, který se rozběhl v říjnu 2022 a pokračoval i v roce 2023. Navštěvuje ho 52 účastníků. Hudebníci z arcidiecéze se také mohli zúčastnit **setkání** pod názvem „Kdo zpívá, dvakrát se modlí. A kdo vlastně zpívá?“ 18. 2. 2023 v Olomouci. Zamyšlení nad současným lidovým zpěvem v kostelích si pro ně připravil varhaník Karel Martínek a doplnilo ho předávání praktických rad.

V rámci péče o **scholy** se 14.–15. 4. 2023 podařilo na Arcidiecézním centru mládeže Přístav v Rajnochovicích rozjet novou akci zaměřenou hlavně pro mládež. Víkendová akce „ProScholy“ několika mladým scholistům a scholistkám otevřela nové možnosti, jak mši svatou obohatit kvalitním zpěvem a dobrým výběrem písní ke mši. Ze dvou workshopů a přednášky se tak mohli dozvědět, jak se rozezpívat nebo kdy při mši zazpívat vhodnou píseň, a dokonce si zkusili i chválové písně.

Další oblastí centra je péče o varhany a zvony, která pokračuje prostřednictvím organologa Jana Gottwalda a kampanologa Františka Johna. Agendu koncertů v kostelích zajišťuje P. Vitalij Molkov. Notový materiál (jak z produkce arcibiskupství, tak z produkce Musica sacra) je pro hudebníky dostupný v Arcibiskupské knihovně. Vedle aktivit organizovaných v rámci arcibiskupství se uskutečnila také setkání schol a sborů, např. v Lidečku nebo ve Zlíně.

Diecéze poskytovala duchovní službu ve 35 zdravotnických a sociálních zařízeních – nemocnicích, psychiatrických léčebnách, domovech pro seniory a hospicích – prostřednictvím 36 nemocničních kaplanů a 54 dobrovolníků v pastorační péči.

Pracovníci diecézního **Centra pro pastorační péči nemocných** zahájili novou a významnou kapitolu, a sice zavádění služby kaplanů do domovů pro seniory. Na základě dobrých zkušeností s touto poskytovanou péčí v Domovech pro seniory v Tovačově a Náměšti na Hané se nyní na centrum obrací také ředitelé dalších domovů s prosbou o zajištění kaplanské služby. Službu kaplanů v domovech pro seniory také prezentovaly výstavy na Dnech lidí dobré vůle na Velehradě, na zámku v Tovačově a v domově pro seniory v Náměšti na Hané.

Jsmo blízko vám – Institut klinické pastorační péče, z. ú. uskutečnil v rámci dalšího vzdělávání nemocničních kaplanů tyto kurzy: Letní školu krizové intervence (12 absolventů), Doprovázení pozůstalých (16 absolventů) a Plánování péče v závěru života (20 absolventů).

Duchovní formaci zdravotníků podpořily tři duchovní obnovy: v době postní, adventní a o letních prázdninách, a také pouť na Svatý Hostýn. V září také začal jednoletý **kurz Nemocniční kaplan** na Cyrilometodějské teologické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci, na realizaci se podílí také Centrum pro pastorační péči nemocných. Kurzu se účastní 37 kaplanů z různých diecézí.

Diecéze zajišťuje také duchovní službu ve **věznicích** Olomouc a Mírov prostřednictvím dvou kněží a tří jáhnů, s nimiž spolupracuje řada dobrovolníků. Dva kněží diecéze jsou ve službě **vojenských kaplanů**, v diecézi je ustanoven také **duchovní rádce Junáka**, jeden kněz je pověřen duchovní službou pro **Romy** a jeden duchovní službou pro **vysokoškolské studenty**.

Arcidiecézní charita Olomouc (ACHO) dopravila na Ukrajinu za rok trvání projektu „Světlo a teplo pro Ukrajinu“ 642 generátorů, 1 501 mobilních plynových kamen včetně stejného počtu opakovaně plnitelných lahví, 12 velkokapacitních vytápěných stanů a mnoho další materiální pomoci, včetně zdravotnických a kompenzačních pomůcek. ACHO ve spolupráci s Olomouckým krajem pomohla financovat vybudování několika vrtů na pitnou vodu. Pokračuje také v pomoci uprchlíkům na území arcidiecéze.

Základní materiální pomocí a potravinami zabezpečila Arcidiecézní charita Olomouc lidi postižené červnovými záplavami na Haiti. Do země pak i přes nedobrou bezpečnostní situaci v místě odjel Roman Musil, který je koordinátorem pomoci ACHO na Haiti. Bylo dohodnuto několik klíčových aktivit pomoci, zejména pokračování Adopce na dálku Haiti, pomoc místním komunitám a zemědělcům po záplavách.

NOVINKY Z MÍSTNÍCH CHARIT

Charita Strážnice jako první Charita v ČR získala certifikaci k etickému vzdělávacímu programu DEKACERT®. Tento program navazuje na Etický kodex Charity ČR a na základě křesťanského desatera rozvíjí a posiluje integritu i identitu charitních služeb, které se tímto mohou odlišit od ostatních běžných poskytovatelů sociálních služeb.

Charita Zábřeh na jaře odstartovala SeniorTaxi Mohelnicko. Pomoc vychází ze zkušeností 4letého provozu služby na Zábřežsku. Novinkou je skutečnost, že automobil může díky speciální bezbariérové přestavbě zajistit i přepravu lidí upoutaných na invalidní vozík, a také rozsáhlé působíště napříč celým regionem všech 14 obcí a měst v mikroregionu.

Charitní poradna NEDLUŽÍM je tu pro veřejnost už deset let. Provozuje ji Charita Šternberk ve Šternberku, Uničově, Litovli, Moravském Berouně a Skrbni. Sociální pracovníci poskytují odborné sociální poradenství lidem, kteří se z mnoha různých důvodů dostali do problémů. Spolu s klienty hledají řešení jejich krize. Na daném území je nadto Charita jedinou akreditovanou organizací, která může podávat návrhy na oddlužení zdarma.

Pokračování projektu Vánoční balíček pro Ukrajinu v roce 2023 nejvíce podpořila Charita Valašské Meziříčí, která zajistila 104 dárky. Již tradiční projekt obdaroval celkem 430 sociálně potřebných dětí na Ukrajině.

Charita Uherské Hradiště spolupracovala s místní základní uměleckou školou na výrobě a produkci výstavy fotografií talentovaných dětí z Ukrajiny, které musely uprchnout před válkou a v ČR nadále rozvíjejí své umění. Výstava byla v průběhu roku 2023 představena na řadě míst po celé republice.

Dne 17. 6. se na Svatém Kopečku u Olomouce uskutečnil jubilejní již 25. ročník Romské pouti, jejímž tématem bylo „Panna Maria, matka nás všech“. Na tradiční akci se sešlo kolem 350 až 400 návštěvníků, jen dětí, které se účastnily dětského programu Poutníček, bylo na 130.

Dne 23. 9. se v Nivnici uskutečnil první ročník charitativní akce s názvem „Pohybem pro Domácí hospic Antonínek“. I přes deštivé počasí se běhu zúčastnilo 323 účastníků, kteří darovali na podporu tohoto hospice neuvěřitelných 1 12 030 Kč. Domácí hospic Antonínek je společným projektem Charit v Uherském Hradišti a Uherském Brodě.

ARCIBISKUPSKÝ PALÁC V OLOMOUCI

Palác navštívilo v roce 2023 bezmála 12 tis. návštěvníků, z toho téměř 3 tis. zdarma, například v rámci Noci kostelů, Muzejní noci nebo Dnů evropského dědictví. Velký zájem tradičně zaznamenaly edukační programy pro školy nebo komentované prohlídky pro školy: zavítalo sem 2223 dětí a studentů, od předškoláků až po maturanty. Průvodcovské služby v Arcibiskupském paláci finančně podpořilo Statutární město Olomouc.

V roce 2023 byla obnovena spolupráce s Arcidiecézním muzeem v Olomouci a Arcibiskupským zámekem v Kroměříži projektem „Cesta za uměním“, který navazuje na starší „Duchovní osu Moravy“. Společnou vstupenku buď do Arcibiskupského paláce a do AMO, nebo do všech tří objektů mohli návštěvníci zakoupit za zvýhodněnou cenu.

Více než tisíc návštěvníků přilákala adventní výstava s komentovanou prohlídkou zaměřenou na oslavu Vánoc na habsburském dvoře a na adventní tradice, v rámci výuky navštívilo v adventu palác přes 400 dětí a více než polovina z nich se zúčastnila výukového programu. Nezapomenutelnou atmosféru vykouzila slavnostní tabule, prostřená pro 12 hostů, a také adventní výzdoba z rukou aranžérek z Podzámecké zahrady v Kroměříži nebo dva vánoční stromky z Arcibiskupských lesů a statků Olomouc.

Vedle adventní výstavy měli návštěvníci možnost zhlédnout v průběhu roku tři další krátkodobé expozice, připravené společně s památkovým oddělením arcibiskupství: sezónu zahájila výstava „Arcibiskup Matocha: Přísně tajné“ a navázala expozice „Klenoty ze sbírek arcibiskupa Fürstenberka“. Na podzim pak měli návštěvníci jedinečnou možnost podívat se na přírodu „Objektivem biskupa“, Mons. Antonína Baslera. Realizaci krátkodobých výstav v Arcibiskupském paláci finančně podpořil Olomoucký kraj.

Centrum pro kulturu ve spolupráci s Arcibiskupským zámeckým vínem Kroměříž také zahájilo pro širokou veřejnost komentované degustace zejména mešních produktů, v návštěvnické skladbě byl zaznamenán zájem především zahraničních hostů působících na Univerzitě Palackého.

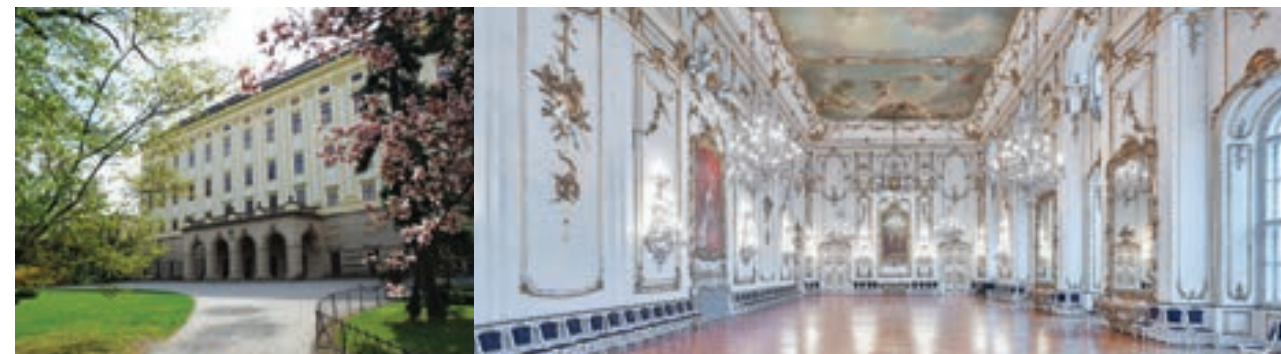

ARCIBISKUPSKÝ ZÁMEK V KROMĚŘÍŽI

Reprezentativní přehlídku italské kresby 16. století mohli v létě zhlédnout návštěvníci Arcibiskupského zámku. Výstava „Magie kresby. Italská kresba vrcholné renesance a manýrismu v českých a moravských veřejných sbírkách“, kterou připravilo Muzeum umění Olomouc, představila od 15. 6. do 17. 9. kresby figur, zvířat, přírodnin, krajin, architektury a podobně ve zpracování rozdílnými technikami a styly. Výstavu doprovodila odborná publikace, kterou zpracovali Zdeněk Kazlepka (Muzeum umění Olomouc) a Martin Zlatohlávek (Univerzita Karlova) – první část trojdílného katalogu italských kreseb z veřejných sbírek České republiky.

V nově rekonstruovaném Sněmovním sálu uspořádala správa Arcibiskupského zámku a zahrad v Kroměříži sérii benefičních koncertů na pořízení koncertního křídla značky Petrof.

V předvánočním období se pak opět uskutečnil program „Cesta od adventu do Tří králů“, prohlídka tematicky vyzdobených sálů. Na rozdíl od prohlídek během roku se zaměřila na advent a jeho svátky s odkazem na vyzdobené sály od zámeckých floristek. Prohlídky také zpestřily krátké hudební vstupy žáků a studentů Konzervatoře P. J. Vejvanovského a místní základní umělecké školy.

PAMÁTKOVÁ PÉČE

V roce 2023 se v rámci péče o památky ve sbírkách arcibiskupství podařilo hned několik velmi prospěšných změn. První událostí bylo sanování depozitářů od dřevokazného hmyzu nejúčinnější dostupnou metodou, kterou je fumigace prostoru kyanovodíkem. Díky tomu se zabránilo šíření dřevokazného hmyzu do dalších prostor a také degradaci hlavně dřevěného mobiliáře. V návaznosti na toto ošetření také proběhla poměrně rozsáhlá modernizace depozitáře, včetně nákupu nových regálů a beden pro uložení sbírkových předmětů.

Proběhly konzervační práce – upevnění a konsolidace nástrovní fresky Carpofova Tencally v prostorách Arcibiskupského paláce. Dále památkové oddělení nechalo zrestaurovat hned několik uměleckých děl, mj. restaurování obrazu Marie Terezie z pol. 18. stol., který bude nově k vidění v prostorách pokladny turistického centra paláce. V rámci dotací Ministerstva kultury se podařilo restaurování tří obrazů portrétů biskupů z portrétního cyklu z doby kolem roku 1673, který je uložen v Arcibiskupském zámku v Kroměříži. Tyto restaurované obrazy budou vystaveny v rámci prohlídkové trasy u Letního bytu zámku. V rámci restaurování arcibiskupských sbírkových předmětů v Muzeu umění Olomouc se podařilo restaurování hned několika předmětů, např. obrazu „Madona se Světci“ od Giovanniho Battisty Bertucciho z 1. pol. 17. stol.

Sbírkové předměty arcibiskupství byly zapůjčeny na několik výstav Muzea umění Olomouc – „Jan a Jan“, která probíhala v Arcidiecézním muzeu v Olomouci, nebo „Magie kresby“ na zámku v Kroměříži.

KNIHOVNA

Arcibiskupská knihovna slouží studentům, vysokoškolským učitelům, vědeckým pracovníkům, kněžím, zaměstnancům arcibiskupství i široké veřejnosti. V roce 2023 návštěvnost knihovny oproti minulému roku vzrostla o 23 %, nyní je registrováno 154 aktivních čtenářů. Zvyšuje se také počet meziknihovnických výpůjček, protože ve fondu se nacházejí publikace, které jiné knihovny nemají.

V katalogu knihovny se nachází 37 372 knihovních dokumentů, z toho 37 097 jsou monografie a 275 periodika. Během roku 2023 přibylo cca 1200 starších knih a zakoupeno bylo 107 knižních novinek.

Oprava střechy, restaurování sálů, otevření dosud nepřístupných prostor, ale také odbahnění rybníků nebo zpevnění břehů – toto a ještě mnoho dalšího se v letech 2018–2023 podařilo uskutečnit v **Arcibiskupském zámku a Podzámecké zahradě v Kroměříži** díky projektu s názvem „*Dědictví moci, slávy a štědrosti*“. Největší část z celkových nákladů ve výši 245,7 mil. Kč byla poskytnuta z prostředků Evropské unie a státního rozpočtu (220,3 mil. Kč), částkou přesahující 2 mil. Kč přispěl Zlínský kraj a zbývajících 23,2 mil. Kč zajistilo Arcibiskupství olomoucké jako investor. Cílem projektu byla stavební a restaurátorská obnova vybraných částí areálu Arcibiskupského zámku v Kroměříži, zahrnující nejen obnovu samotného zámku, ale i objektu Mlýnské brány a vodního systému Podzámecké zahrady. Jedná se tak o nejrozsáhlejší obnovu zámku a zahrady za poslední století.

Společnost **Arcibiskupské lesy a statky Olomouc** (ALSOL) pořídila v roce 2023 novou techniku, kterou posílí vlastní těžební kapacity. Harvestorový uzel slouží ke kácení, odvětvování, rozřezávání a ukládání dříví a využití najde především při práci ve svazích. Tři štípačky, které usnadní práci center v Písečné, Chropyni a Zlechově, usnadní zpracování palivového dříví a jeho rychlejší přesun k zákazníkům. Především ale vytěžila 370,5 tis. m³ dříví – z toho 54,6 tis. m³ zpracovala na své vlastní pile ve Vápenné – a vysadila přes 3 mil. ks nových stromů, kterými zalesnila 372 hektarů holin.

Nákladnou rekonstrukcí prošla o letních prázdninách školní kuchyně v budově **Arcibiskupského gymnázia**, která poskytuje stravování nejen studentům této školy, ale také žákům Církevní základní školy v Kroměříži i dalších škol a také veřejnosti. Oprava se přitom netýkala jen samotné kuchyně, ale také skladových prostor a přípraven v suterénu. Obnoveny byly elektrické rozvody i vodovodní a odpadní sítě, prostory získaly nové omítky a štuky, případně byly obloženy omyvatelnými materiály, a všechny místnosti mají nyní nové podlahy a sanitární vybavení. Arcibiskupství olomoucké z celkově vynaložené částky 30 mil. Kč přispělo částkou 16 mil., zbytek pokryly dotace, úspory školy a dary drobných dárců.

VÝSLEDKY HOSPODAŘENÍ ZA ROK 2023

Hlavní činnost. Duchovní činnost Arcibiskupství olomouckého spočívá v hlásání evangelia celé společnosti. S touto službou jsou spojeny pastorační aktivity, zejména vzdělávání, charitativní a kulturní akce, včetně služného (platu) kněží, oprav kostelů, údržby far a péče o další kulturní památky.

Vedlejší činnost. Hospodářská činnost zahrnuje pronájmy budov a pozemků včetně lesů, finanční investice, vstupné do některých kulturně významných objektů. Jejím smyslem a cílem je umožnit existenci a rozvoj hlavní = duchovní činnosti. Hlavní činnost je povětšinou ztrátová a dotuje se ze zisku z hospodářské činnosti.

Hospodářský výsledek v roce 2023 ovlivňuje zrušení účetní rezervy na opravy majetku. Tyto prostředky budou v následujících letech použity na opravy majetku.

Náklady (tis. Kč)	ARCIBISKUPSTVÍ OLMOUCKÉ		FARNOSTI A KAPITULY	
	hlavní činnost	hospodářská činnost	hlavní činnost	hospodářská činnost
Spotřebované nákupy	5 971	17 932	90 877	34 444
Opravy a udržování	1 449	35 511	139 600	15 796
Ostatní služby (bez oprav)	9 334	12 816	20 571	30 508
Osobní náklady	180 262	21 524	15 379	12 095
Daně a poplatky	64	12 946	924	3 662
Ostatní náklady včetně darů	13 631	8 838	12 161	2 238
Odpisy majetku, tvorba rezerv...	6 247	76 765	43 397	23 629
Prodaný majetek	0	33 003	1 891	1 238
Prodané cenné papíry a podíly	0	86 664	0	0
Náklady celkem	216 958	305 999	324 803	123 610
Daň z příjmů	0	35 044	63	3 813
Výnosy (tis. Kč)				
Provozní dotace	99 610	25 012	64 425	11 748
Přijaté příspěvky (dary)	0	0	11 113	0
Tržby za vlastní výkony a zboží	2 450	233 235	9 642	126 302
Ostatní výnosy (včetně sbírek)	73 879	76 749	208 213	17 736
Tržby z prodeje majetku	0	40 734	0	14 959
Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	0	110 214	0	5 380
Výnosy celkem	175 939	485 944	293 393	176 125
Výsledek hospodaření před zdaněním (- ztráta, + zisk)	- 41 019	179 945	- 31 410	55 515
Výsledek hospodaření po zdanění (- ztráta, + zisk)	- 41 019	144 901	- 31 473	48 702

MZDOVÁ PROBLEMATIKA

Největší nákladovou položku tvoří výdaje na mzdy v hlavní činnosti Arcibiskupství olomouckého (kněží, pracovníci pastoračních center), které dosáhly 180 262 tis. Kč. Státní příspěvek v roce 2023 činil 98 578 tis. Kč. (Tento příspěvek státu se každý rok snižuje a bude končit v roce 2029 ve výši 49 289 tis. Kč.) Mzdové náklady jsou dále kryty ze sbírky na služné duchovních, ze mzdových fondů a z hospodářské činnosti arcibiskupství.

Farnosti přispívají prostřednictvím mzdových fondů:

- z hospodářské činnosti farností – v roce 2023 fond dosáhl 10 570 tis. Kč (je tvořen 30 % z hospodářské činnosti po odečtení daně),
- mzdový fond (dříve „desátek“) byl v roce 2023 ve výši 6 311 tis. Kč.
- Sbírka na služné duchovních dosáhla výše 9 664 tis. Kč; tvoří ji jak fyzická sbírka v kostelích, tak jednorázové i trvalé příspěvky dárců odeslané na účet arcibiskupství.

V roce 2023 zaměstnávalo Arcibiskupství 488 pracovníků, z toho na plný úvazek pracovalo 398 zaměstnanců.

PODPORA PASTORAČNÍCH CENTER A DALŠÍCH SUBJEKTŮ

Arcibiskupský kněžský seminář: podpora 4 325 tis. Kč

- Teologický konvikt: dary 2 992 tis. Kč
- Církevní školy: 3 700 tis. Kč
- Dary a půjčky školám: 1 030 tis. Kč
- Rodinné centrum: 9 836 tis. Kč
- Mládež: 3 360 tis. Kč
- Rajnochovice, centrum pro mládež: 3 794 tis. Kč
- Katechetické centrum: 2 669 tis. Kč

V závěru předložené výroční zprávy upřímně děkujeme všem, kdo se na dosažených úspěších olomoucké arcidiecéze v roce 2023 podíleli. Nešlo by to bez obětavé práce a nasazení vás všech – kněží a jáhnů, řeholníků a řeholnic, pracovníků církevních institucí i všech dobrovolníků. Právě díky vaší vytrvalosti a oddanosti se podařilo uskutečnit řadu významných projektů a akcí, které mnoha lidem přinesly požehnání.

Zvláštní poděkování patří také všem, kdo na činnost církve přispívají finančně. Vaše pravidelné i jednorázové dary, poskytnuté při sbírkách v kostelích nebo jako sponzorské příspěvky, nám umožňují pomáhat všem, kdo to nejvíce potřebují. Vaše štědrost je pro nás ohromnou podporou a také motivací.

A zapomenout nemůžeme ani na všechny, kdo se za naši činnost modlí. Vaše duchovní podpora je nám zdrojem síly a inspirace. Děkujeme, že nás v modlitbě provázíte, a my tak můžeme s Boží milostí pokračovat ve svěřeném poslání.

Vydalo Arcibiskupství olomoucké.

2024

Sestavil kolektiv autorů Arcibiskupství olomouckého.

V publikaci jsou použity fotografie fotografického společenství Člověk a Víra.

Děkujeme za laskavé svolení.

Autoři snímků ze společenství Člověk a Víra:

Josef Polehňa, Pavel Langer, Dominik Novák, František Ingr, Tomáš Holeček,

Ondřej Soukup, Marie Kramplová, Tomáš Vrtal, Lubomír Holý, Zuzana Kostková, Markéta Lehečková, Pavel Ingr,

Roman Polách, Tomáš Vrtal, Radek Hanskuť, Lubomír Holý, Jiří Ptáčník, Vojtěch Hlávka, Tomáš Fečo, Iva Bekárková ml.,

Viktor Steingart, Betty Horníková, Petr Šamša, Klára Kalinová, Lenka Dlabajová.

Na titulní straně je použita fotografie Pavla Ingra.

Grafická úprava, sazba a zlom: Zlatka Pelikánová

Tisk: KODIAK PRINT, s.r.o.

ARCIBISKUPSTVÍ OLMOUCKÉ

2024